

KJAK

Sandoyartunnilin nú

Brandur Sandoy
Tingmaður fyri Fólkaflokkkin

Mikið tunnilsrok hevur seinastu tíðina eyðkent tíðindaflutningin í landi okkara.

Tað kom sum ein bumba, at Kári P Højgaard landsstýrismaður ætlaði sær at skriva undir sáttmála vegna Føroyaland, og hervið binda land okkara til eina avtalu sum kann tykjast ivasom.

Men hví kom hetta sum ein bumba? Jú, tí ongin hevði roknað við, at tað lat seg gera at fáa Skálafjarðartunnilin gjørdan av privatum. Knappliga ressast øll við, nú gongur málið ov skjótt. Hetta hóast boðað hevur verið frá, at landsstýrismaðurin arbeiðir við málinum, eftir eini lógarheimild sum varð samtykt í 2010.

Púra greitt tykist fyri teimum flestu, at handfaringin hjá Innlendismálaráðnum av hesum máli kundi verið betri. At man roynir at afturhalda upplýsingum fyri lóggevandi valdinum, er í besta føri átaluver. Tolir málið ikki dagsins ljós, so sigur tað seg sjálvt, at fólk verða óttafull um, hvat ið er í ferð við at henda. At løgfrøðin í Innlendismálaráðnum er farin at ivast í sínum egna lógargrundarlagi, at arbeiða við teimum málum sum tey gera, er mikið ørkymlandi. Málið hevur tí fingið ta vend ið tað

hevur, og spennandi verður at síggja hvussu politiska viðgerðin av málinum verður at háttá seg í heyst.

Til henda dag, hava vit í Føroyum enn ikki gjørt okkum greitt, hvussu vit vilja framtíðarfiggja samferðslukervi okkara. Tað er henda støðutakanin, sum í stóran mun manglar. Summir politiskir flokkar vilja figgja alla samferðslu yvir skattin, meðan aðrir vilja figgja gildið við brúkaragjöldum. Alt hetta meðan vit vita, at inntøkurnar ið landið fær frá samferðslu í dag, eru nógv hægri enn útreiðslurnar av samferðsluni. Mín mein-ing er, at vit eiga at loysa henda spurning sum skjótast, tí órógvið og bardagin á hvørjum ári um figging av vegakervi og strandferðslu okkara, er drepanið hjá flestu plássum uttanfyri Havnina. Greiðast hevði helst verið, at øll ferðadust frítt, við plássbilegging á strandfaraskipum, og at alt varð figgjað umvegis figgjarlóg landsins.

Í nógv ár hevur verið tosað um, at gjald fyri at koyra ígjøgnum undirsjóvar-tunlarnar í Føroyum skal verða við til at figgja Sandoyartunnilin, uttan at man tó hevur funnið politiska semju um hetta.

Tá nú so nógv ár eru gingin uttan semju um hetta, hvat er tað so sum gerð, at Javnaðurin og Tjóðveldi vænta at finna semju um at eysturoyingar skulu figgja Sandoyartunnilin? Hví skulu teir vilja tað, tá norðingar og vesturbúgar ikki vilja figgja hann, við bummpengum úr Vága- og Norðoyatunlinum?

Ongin ivi skal verða um at eg meti tosið um Skálafjarðartunnilin verða eitt marglætismál, tí í botn og grund hevur samfelagið Føroyar ikki brúk fyri einum Skálafjarðartunli. Skálafjarðartunnilin kemur, um hann gerst veruleiki, at broyta lívið rundanum Skálafjørðin so grundleggjandi viðvíkjandi vinnulívi, handilslívi, skúlatilboðum, stovnum og øðrum, at eg ivist stórliga í, um fólk ið kring fjørðin ynskir henda tunnil, um man hyggur eftir teimum broytingum ið koma, tá tunnilin er veruleiki. Tað tykist sum verkætlanin ikki sprettir úr fólkinum, men heldur trongdini hjá politikkarum at laða sær varðar.

Sandoyartunnilin harafturímóti er lívsneyðugur fyri framhaldandi eksistensgrundarlagi í eini heilari oyggj. Vit kunnu bara hyggja í hagtølini, og staðfesta hvønn vegin tað hevur gingið við hesum parti av samfelagnum Føroyum.

So er tað spurningurin hvat skulu vit taka framum, eina marglætisfarleið ið kemur at stytta vegin til Havnar við 10-15 minuttum, ella eina farleið sum er lívsneyðug fyri at eitt landafrøðiligt øki í Føroyum yvirlivir?

Sjálvur havi eg ongantíð havt tað stóru trúna uppá, at Skálafjarðartunnilin skal figgja Sandoyartunnilin. Tí hvør sigur at Skálafjarðartunnilin verður tann stóra inntøkukeldan, við ella uttan eitt eykagjald fyri Sandoyartunnilin? Har er jú ein onnur farleið ið nýtast kann. Um avkastandi verður

har tá Skálafjarðartunnilin er liðugur, hvussu verður so við Sandoyartunlinum, eftir at Landskassin hevur lænt 1,2 mia kr til Skálafjarðartunnilin? Er tað tá sannlíkt, at landið ferð at læna 800 mió kr til ein Sandoyartunnil afturat?

Hinvegin koma ætlanirnar hjá landsstýrismanninum um, at privatir skulu byggja Skálafjarðartunnilin at beina fyri møguleikanum at Skálafjarðartunnilin kann figgja Sandoyartunnilin fyri tíð og ævir. Tað høvið kemur ikki aftur fyrr enn tunnilin fellur aftur til landið, um minimum 30 ár. Samstundis verða atknýttar vegaverkætlanir helst neyðugar, sum figgjast mugu umvegis figgjarlóg landsins.

At ein figgingarmøguleiki av Sandoyartunlinum verður tikin burtur, kann eg sum tingmaður ikki liva við, uttan so at annar figgingarleistur og politiskur vilji fyriliggur, at gera Sandoyartunnilin beinanvegin.

Viðgerðin í heyst verður at vísa hvussu langt samhaldsfestið í landi okkara røkkur á samferðsluøkinum.

Tað ræður um at drýggja

Hjalte í Lákupsstovu

Í Dimmu 10. juli 2013 heldur Jacob Vestergaard ikki, at veiðitrýstið undir Føroyum er ov høgt. Eg haldi, at umsitingin í Fiskimálaráðnum ella leiðslan á Havstovuni eiga at greiða Fiskimálaráðharranum frá, hvussu veiðitrýstið verður roknað av fiskifrøðingum, so kanska hann segði nakað annað.

Veiðitrýstið er ikki tal av

ligum samanhangi er: Tann brotparturin av tøka stovnum, sum verður fiskaður hvørt árið.

Hesin brotpartur verður roknaður út frá árliga tilvøkstrinum til stovnin. Tilvøkstur er tal av ungfiski og hvussu væl hann veksur.

Líka síðan 1996 hevur veiðitrýstið verið størri enn árligi tilvøkstururin til stovnarnar. Gamalt var í Føroyum at drýggja, men tað hava vit ikki dugað síðan 1996.

Vit hava ár um annað fiskað meir úr stovnunum enn árligi tilvøksturin. Og úrslitið er heilt klárt staðfest nú. Øll vanlig fólk vita, at verður nýtslan størri enn inntøkan so

Øll vanlig fólk vita, at verður nýtslan størri enn inntøkan so gongur galið

døgum ella tal av húkum ella hvat mát vit áseta fyri veiðuorkuna.

Veiðitrýstið í fiskifrøðis-

gongur galið. Vit nýta meira enn vit fáa inn og tað hava vit gjørt líka síðan vit fingudagaskipanina.

Boðskapurin frá Jørgen!??

Eyðun Mohr Viderø

Vágaportalurin boðar okkum frá í dag, at figgjarmálaráðharrin og formaður í einum av størstu flokkunum á tingi ætlar at leggja fyriløgtingið uppskot um at játta 1 mió kr. til stovnsetan av P/F Sandoyartunlinum, og at peningurin skal nýtast til at gera royndarboringar og

seismiskar kanningar í heyst !!!?

Tað er fyri mær ómøguligt at finna nakað positivt tekin í hesari játtan til gagns fyri tunnilsgerðina. Seismiskar kanningar eru gjørdar eins og royndarboringar, og mær kunnugt var júst ov lítið av peningi játtað, so hasin parturin av arbeiðnum varð fullfjórður. Við hesum pinkuloysnunum er nógv frægari greitt at boða frá, at løgtingið ætlar ikki at játta so stóra upphædd, at tunnilin kann gerast. So kenna sandoyar- og føroya fólk støðuna hjá føroya løgtingi!

Eg veit væl, at her er talan

um ovur stórar upphæddir, men eins og í øllum øðrum førum, tá stórar iløgur hava verið gjørdar, so er talan um gagnligar útbyggingar av landi okkara til frama fyri okkum øll.

Eg var sjálvur við til at játta pening til gerð av - í eygunum á fleiri - ta "vit-leysu" ætlan at gera tunnil undir vestmannasundi. Arbeiðið við at gera tunnil undir havinum í Føroyum var óroynt og ókent. Tilboð komu inn um at gera arbeiðið, og fleiri fóru beinanveg í gongd við at rokna út, hvussu nógv ferðir meiri endaliga arbeiðið fór at kosta-

ábyrgdarloysi-! Men hygg at úrslitinum í dag eins og norðoyatunlinum!

Eg var eisini við til at játta pening til tað "ovur"stóra og dýra skipið til suðuroyarleiðina. Hvat siga vit í dag?

Minnist væl viðmerkingar frá vágafólki, at kostnaðurin fyri at koyra ígjøgnum ein tunnil var "undirornað" Nýggj farleið hevði nógv meiri enn so at týða!

Men neyvan var meir enn byrjað at koyra ígjøgnum tunnlarnar í vágum og norðoyggjum, fyrr lokalir politikkarar spurdu eftir, nær "vit" sleppa undan at gjalda fyri at koyra ígjøgnum, tí

tunnilin er "goldin"!

Tað hevur undrað meg, at tá vágafólk og norðoyingar skulu gevast at gjalda, tá "teir" hava niðurgoldið skulðina av tunnlunum, hví vit onnur so hava skula gjalda fyri at koyra ígjøgnum?

Sum skilst av skrivning míni, so er niðurstøðan hjá mær, at landsmenn okkara eru sera ósolidariskir, tá liðugt er at gjalda iløgur í egnum umhvørvi, men vilja ikki vera við aðrastaðni.

Er nakar ryggur í okkara politikarum, so taka tit støðu fyri, at vit halda áfram at gjalda fyri at koyra ígjøgnum tunnlarnar til frama fyri alt

samferðslukervið. Vit hava ikki brúk fyri ryggleysum politikarum. Solidariska ar-móðin er nóg mikið royndar-koyrd!

Tí vil eg heita á Jørgen og løgtingið samlað: Takið heldur støðu nú til at játta neyðugu pengarnar, so tunnilsarbeiðið kann verða gjøgnumført-ikkí í nítjanhundrad og grønkál, men NÚ!